

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/631/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

374/2011. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. december 1-jén előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2011. december 20-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2010. december 1-jén a Testület elektronikus formanyomtatványán terjesztette elő panaszát – amelyet 2011. február 10-én és február 13-án postai úton megküldött beadványában aláírásával is megerősített – egy, a 2010. november 10-én végrehajtott magánlakásban való intézkedéssel illetve az azt követő rendőri mulasztással kapcsolatosan.

I.

1) A panaszos előadta beadványában, hogy 2010. november 10-én 16 óra 30 perc körüli időben arra érkezett haza (az egyébként tulajdonát képező lakásába), hogy édesanyja – aki a panaszosnál lakik – arról tájékoztatja, hogy lakásában egy bírósági végrehajtó, egy peres ellenfelének a férje, és mások – úgy tűnt, hogy rendőrök – hatoltak be, hogy a panaszos édesanyja ellen végrehajtást foganatosítsanak.

Ez a végrehajtó által hátrahagyott jegyzőkönyvből derült ki, mivel a panaszos édesanyja sem tartózkodott otthon. A peres ellenfél férje lakatot fogadott és feltörték a panaszos zárát. A

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos édesanyja csak mások segítségével tudott bemenni a lakásba a zár megrongálódása miatt, amelyet másnap a helyszínelők elvittek.

A panaszos megjegyezte, hogy a végrehajtó előzetes felszólítást vagy értesítést nem küldött a panaszos édesanyjának, és a panaszost sem értesítette semmilyen formában.

A panaszos előadta, hogy az egyik magas szekrénysor tetejéről a tulajdonát képező „BRINKS” típusú lemezkazettát levették, majd azt felfeszített, de csukott állapotban, működő zárral egy széken találta meg. Annak tartalmát egy fotelre és egy asztalra tették. A panaszosnak feltűnt, hogy a kazettából tízezer dollár készpénz hiányzik. A panaszos hozzátette, hogy az Amerikai Egyesült Államok állampolgára, és ott is lakik, ezért tart lakásában szükség esetére hazai pénzt.

A panaszos mindezek után azonnal hívta a rendőrséget, de az ügyeletes tiszt annyit közölt csak vele, nem hiszi, hogy eltűnt tízezer dollár, és kiküldte a járőröket.

A rendőrök jelentést készítettek, de a panaszos ügyvédje kérésére sem voltak hajlandóak aznap bűnügyi helyszínelőt kiküldeni. Másnap azonban mégis megérkeztek a bűnügyi helyszínelők, akik megtalálták a lemezkazetta belsején az azt felfeszítő nyomokat.

A panaszbeadvány szerint a végrehajtó rögzítette is a jegyzőkönyvben, hogy talált egy kazettát, amibe bele is nézett.

Az egyéb tárgyakat is felkutatták, mert azok nem az eredeti helyeiken voltak, és friss kézlenyomatokat észlelt a szekrény tetején levő, porosodó válltáskán is, ami nem volt kulcsra zárva. Úgy tűnt azt is átkutatták. A bűnügyi helyszínelők ezt szintén észlelték.

A panaszos szerint minden jel arra utalt, hogy lakásában „illegális kutatás is” történhetett, pl.: „betörés vagy magánlaksértés”. A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) egyik Kerületi Rendőrkapitánysága nyomozást indított az ügyben.

A panaszos előadta, hogy az adatok alapján arra lehet következtetni, hogy a „bűncselekmény helyszínén és idején rendőrök is jelen voltak”.

2) A panaszos panasz-kiegészítésében a további többletinformáció olvasható.

A panaszos sérelmesnek tartja, hogy BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitánysága nyomozást indított vele szemben. A panaszosnak, mint tanúnak feltett kérdések (amelyek például munkájára, munkavállalási engedélyére stb. vonatkoztak) azt igyekeztek bizonyítani, hogy a panaszosnak nem lehetett tízezer dollárja.

A panaszos ezt követően az ügy háttérével kapcsolatos körülményeket ismertette, amely szerint egy, a panaszos édesanyja által öröksége eltulajdonítása tárgyában tett feljelentés kapcsán nem volt hajlandó nyomozást folytatni a rendőrség. Ezen túlmenően pedig a panaszos édesanyjának veje pert indított a panaszos édesanyjával szemben.

A panaszos a Testület arra irányuló kérdésére nem nyújtott tájékoztatást, hogy mikor szerzett tudomást a Testülethez fordulás lehetőségéről, ahogy arról sem, hogy kapott-e tájékoztatást a vele szemben intézkedő rendőröktől a panasztétel lehetőségére vonatkozóan.

A panaszos nem adta hozzájárulását ahhoz, hogy a Testület a panaszt – abban az esetben, ha a panaszos alapvető jogainak sérelme nem vagy csak csekély mértékben állapítható meg – az eljárást foganatosító szervhez további kivizsgálás céljából áttegye. A panaszos a panasz kivizsgálása alapján hozott állásfoglalás – személyazonosító adatoktól megfosztott formában történő – közzététele ellen is tiltakozott, illetve azt a megjegyzést tette: „de még erről lehet szó”.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály vezetőjének összefoglaló jelentése szerint egy végrehajtó iroda rendőri karhatalom iránti kérelemmel fordult a hatósághoz. Ennek alapján 2010. november 10-én 10 órától 10 óra 50 percig a Budapest, H. utcában található egyik lakásánál végrehajtás foganatosításához egy r. főtörzsőrmester és egy r. törzsőrmester karhatalmat biztosítottak.

A fenti címen egy önálló bírósági végrehajtó fogadta őket, aki a rendőrök érkezésekor megkezdte a végrehajtás foganatosítását. Mivel a lakásban nem tartózkodott senki, a végrehajtó lakatost kért fel a lakásba történő bejutásra. A végrehajtási cselekmények befejezését követően a végrehajtó az eseményről jegyzőkönyvet állított ki, melyet a lakásban hátrahagyott, azt biztonságosan visszazárta, majd a helyszínről távoztak.

A rendőrök – a végrehajtóval együtt – a lakásba a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény (a továbbiakban: Rtv.) 39. § (1) bekezdés e) pontja alapján mentek be. A végrehajtást, annak kezdetétől a végéig – azaz 10 órától 10 óra 50 percig – a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 56. §-a alapján a járőr biztosította.

A végrehajtó által foganatosított eljárás során az eljárási cselekményekben semmilyen módon nem vettek részt a jelen levő rendőrök, a cselekményeket a végrehajtó, valamint megbízása alapján a közreműködők foganatosították. A járőr pusztán a részt vevő személyek biztonságának megóvása céljából tartózkodott a helyszínen.

A végrehajtási eljárás 10 óra 50 perckor ért véget, ekkor a járőrök a helyszínről távoztak.

Az eljárás során semminemű rendőri intézkedés foganatosítására nem került sor, sem a panaszossal, sem a végrehajtást elszenvető alperessel szemben. Ennek megfelelően, mivel rendőri intézkedés nem került foganatosításra, az Rtv. 20. §-ában foglaltak sem teljesülhettek.

A végrehajtást elszenvető alperes, azaz a panaszos édesanyja 12 óra 30 perckor érkezett haza lakására – ahol a végrehajtást foganatosították – és csak 17 óra 30 perckor tett bejelentést betörésről a Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletére. Ekkor egy másik járőr pár, két r. őrmester érkezett a helyszínre, akik bűncselekményre utaló nyomot nem találtak. A bejelentő szerint a lakásból a végrehajtási jegyzőkönyvben felsorolt tárgyak, valamint 10.000 USD készpénz tűnt el.

Mivel bűncselekmény gyanúja nem merült fel, a bejárati ajtó zárszerkezete nem volt megrongálva, illetve a Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletének tudomása volt a lakásban lakó távollétében megtartott végrehajtási eljárásról és lefoglalásról, ezen a napon bűnügyi helyszínelés a lakásban nem történt.

Másnap, 2010. november 11-én a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Technikai Osztály Szemle és Technikai Alosztály I. beosztottjai 16 óra 20 perctől 20 óra 25 percig helyszíni szemlét foganatosítottak.

A fentiek alapján az osztályvezető megállapította, hogy a végrehajtási eljárásban közreműködő rendőrök, valamint a későbbiekben, a betörésről történt bejelentésre helyszínrre érkező rendőrök a vonatkozó jogi normák betartásával látták el szolgálati feladataikat.

2) A Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály KMB Alosztály r. főtörzsőrmesterének jelentése szerint szolgálata teljesítése során megjelent a panaszos lakcímén egy önálló bírósági végrehajtó rendőri karhatalom iránti kérése alapján.

A helyszínen tartózkodott az önálló bírósági végrehajtó, a felperes és egy zárszakértő. A végrehajtó először többször becsengetett a lakásba és telefonon is kereste az alperest, azaz a panaszos édesanyját, de nem nyitott ajtót. Ezt követően a zárszakértő az alsó és felső zárat kinyitotta és a lakásba így lehetett bejutni. A lakásban nem tartózkodott senki.

A lakásban a végrehajtó az egyik Kerületi Bíróság végzése alapján megkezdte a végrehajtási eljárást. A jelentésében a r. főtörzsőrmester rögzítette a lefoglalás alá vont tárgyakat (1 db csendélet, 1 db tájkép, 2 db ezüst gyertyatartó), amelyeket a lakásban feltaláltak, és amelyeket a végrehajtó átadott a felperesnek.

A végrehajtást 10 óra 50 perckor befejezték és az arról készült jegyzőkönyv egy példányát a lakásban hagyták, majd a lakás ugyanúgy visszazárták, hogy oda az alperes vissza tudjon menni.

A lakásba a végrehajtás ideje alatt az alperes nem érkezett meg, ott rendőri intézkedés nem történt.

A történeteket a r. főtörzsőrmester jelentette a Központ felé, ahonnan azt az utasítást kapta, hogy készítsen jelentést az esetről.

A végrehajtásnál jelen levő személyek ellenőrzése a KIR rendszerben megtörtént, amelyben nem szerepeltek.

A végrehajtás alatt egy r. törzsőrmester szintén jelen volt.

3) A Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr- Járőrszolgálat Alosztály egy beosztottjának (r. őrmester) jelentése, amelyet az intézkedésben részt vevő másik r. őrmester szintén aláírt, a következőket tartalmazza.

A szolgálat teljesítése során 2010. november 10-én 17 óra 30 perckor az ügyeletes tiszt helyettes utasítást adott arra, hogy jelenjen meg a H. utcában, mert onnan betörésről érkezett bejelentés.

A helyszínen 17 óra 45 perckor a bejelentő fogadta, aki kérdésre elmondta, hogy a fenti napon 9 órakor távozott otthonából, majd amikor 12 óra 30 perckor hazaérkezett arra lett figyelmes, hogy a bejárati ajtón lévő középső zárat nem tudja kinyitni, valamint az ajtó előtt forgácsmaradványokat talált. Azt észlelte továbbá, hogy az ajtó bal oldalán le van verődve a festés.

Ezt követően segítséget kért egy, az épületben tartózkodó személytől, hogy segítsen neki az ajtó kinyitásában. Amikor sikerült bejutnia a lakásba észrevette, hogy a lakásból eltűnt 3 db festmény – amelyekről nyilatkozni nem tudott, hogy mit ábrázol –, valamint 2 db ezüst gyertyatartó, illetve a szobában, korábban a szekrény tetején zárt állapotban tárolt lemez páncélkazettát egy széken találta meg, amelynek tartalma egy másik székre volt kiborítva. Ezt követően a nappaliban, az asztalon megtalálta a végrehajtói jegyzőkönyvet.

Elmondta a bejelentő azt is, hogy a páncélkazettában a fia (panaszos) tulajdonát képező tízezer dollár volt, ami eltűnt. A bejelentő elmondása szerint a lopási kár értéke kb. egymillió forint, valamint tízezer dollár.

Az intézkedő rendőr a helyszínen megállapította, hogy a bejárati ajtón vannak kisebb festéklekopások, valamint a páncélkazetta kb. 2 cm-re fel van feszítve, melybe kézzel belenyúlni nem lehet.

A fentieket a r. őrmester jelentette az ügyeletes tiszt helyettesnek, aki azt az utasítást adta, hogy mivel bűncselekmény nem állapítható meg, ezért a helyszínre bűnügyi technikai osztály nem fog érkezni, valamint a végrehajtási eljárás lefolytatásával kapcsolatban vegye fel a kapcsolatot a végrehajtó szervvel, illetve, hogy a történetekről készítsen jelentést.

A fentieket közölte a r. őrmester a bejelentővel, majd a helyszínt 18 óra 45 perckor elhagyta.

A bejelentőt a KIR rendszerben leellenőrizte, abban nem szerepelt.

4) A rendőrség által a Testületnek továbbított szemle megtartásáról 2010. november 11-én készült jegyzőkönyv szerint szemle megtartására azért került sor, mert a panaszos feljelentést tett azon ismeretlen tettes ellen, aki 2010. november 10-én 9 óra és 12 óra 30 perc között ismeretlen módon, dolog elleni erőszakkal jutott be lakásába és tulajdonított onnan el több tárgy mellett tízezer dollárt is.

Az előzményként a jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos édesanyja örökösödési jogvitában áll lányával, aki 2010. november 10-ére végrehajtást kért az édesanyja ellen, aki a panaszos (sértett) tulajdonát képező lakásban él.

A jegyzőkönyv rögzíti többek között azt, hogy a szemle idején az ajtóban levő mindhárom zárját annak kulcsával működött.

A hordozható fekete színű, érdes felületű pénzkazettán látható volt, hogy a zár felőli oldalán a jobb sarka felfeszített állapotban van. A kazettában iratok, papírok voltak, illetve az abból kiszórtak az íróasztal melletti széken voltak megtalálhatóak. A panaszos (sértett) a szemle során elmondta, hogy a lemezkazetta kulcsa nála van, azt ő bezárva, a sarkán felfeszített állapotban találta.

5) A rendőrség megküldte a végrehajtó iroda 2010. november 2. napján kelt – a Kerületi Rendőrkapitánysága által 2010. november 4-én érkezett – kérelmét, amelyben kérte a rendőrségtől a Bíróság által kiállított végrehajtási okirat alapján a panaszos édesanyja ellen folyamatban levő végrehajtási ügyben végrehajtás lefolytatásához – a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 45. §-ára tekintettel, ellenszegülés megszüntetése végett – két fő rendőr segítségének biztosítását.

6) A rendőrség rendelkezésre bocsátotta a jelentős értékre elkövetett betöréses lopás megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folyamatban levő eljárásban a panaszos tanú kihallgatása alkalmával 2010. november 25-én felvett jegyzőkönyvet, amelynek részletes ismertetésétől a Testület a IV. részben foglaltakra tekintettel eltekint.

7) A rendőrség továbbította ezen felül a fenti eljárás során az érintett önálló bírósági végrehajtó tanúkihallgatásáról 2010. december 23-án felvett jegyzőkönyvet is. A jegyzőkönyv az ügy megítélése szempontjából a következő releváns adatokat tartalmazza.

A tanú vallomása szerint 2010. április 23-án indult végrehajtási eljárás a vizsgált ügy kapcsán, és az azóta eltelt időszakban többször (így 2010. szeptember 23-án, 2010. szeptember 30-án, és 2010. október 5-én) megjelentek a szóban forgó lakásnál, azonban oda nem jutottak be. Ezt követően 2010. november 10-én 10 órakor ismét megjelentek az érintett címen, amely alkalommal rendőri karhatalom és lakatos segítségét kérték.

A lakásban nem tartózkodott senki, illetve a végrehajtón kívül a helyszínen tartózkodott egy lakatos, a végrehajtó helyettes, a végrehajtást kérő személy képviselője, valamint egy r. főtörzsőrmester és egy r. őrmester.

Hosszas csengetés után a lakatos nyitotta ki az ajtót, amelyen nem látott különösebb sérülést a végrehajtó, azt saját zárjával vissza lehetett zárni.

Előadta, hogy a lakásba minden jelen levő bement, ahol a tanú a történetet jegyzőkönyvben dokumentálta. (Két képet kerestek, amelyeket meg is találtak és el is hoztak. Ezen felül hat darab festményt lefoglalt, amelyet ott hagytak. Ezt követően ékszereket kerestek, ezért átnéztek mindent, majd a szekrény tetején levő lemezkazettát a lakatos részben felnyitotta. A lemezkazettában csak papírok voltak, amiket nem is néztek át, mivel ékszereket kerestek. A tanú szerint a kazettába nem nyúlt bele senki, amikor a lakatos kifeszítette, akkor csak belenéztek, és mivel csak papírok voltak abban, ezért azt annyiban is hagyták. A lakatos nem tudta teljesen kinyitni a kazettát és a tanú mondta is neki, hogy hagyja, ne nyissa ki azt. Megjegyezte, ha bármilyen pénz lett volna a kazettában, akkor azt azonnal lefoglalta volna, de nem volt semmilyen típusú pénz ott. Együtt volt mindenki, így láthatta minden jelen levő, hogy abból nem vett ki senki semmit.

A két festményt és a két gyertyatartót azonnal kiadták a végrehajtást kérőnek.

A tanú előadta, hogy arra nem emlékszik, hogy milyen sorrendbe jöttek ki a lakásból, de egyszerre jött ki mindenki, majd a lakatos visszazárta az ajtót.)

8) A Kerületi Rendőrkapitányság tájékoztatást nyújtott arról, hogy az ügyben dologi elleni erőszakkal, jelentős értékre elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt, ismeretlen tettes ellen büntetőeljárás van folyamatban.

III.

A Testületnek elsőként a panasz határidőben érkezettsége tárgyában kellett állást foglalnia, figyelemmel arra, hogy a panaszos által kifogásolt rendőri intézkedések foganatosításának dátuma 2010. november 10. napja volt, míg a panaszos csak 2010. december 1-jén terjesztette elő beadványát.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 93. §-a értelmében a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet a Testületnél előterjeszteni.

A konkrét esetben a hivatkozott törvényhely első fordulata alkalmazásának volt helye, hiszen megállapítható, hogy a panaszos a sérelmeit már a rendőri intézkedés alkalmával, azzal egy időben felismerte. Ez azt jelenti, hogy a panasz előterjesztésére nyitva álló nyolcnapos határidőt az intézkedés napjától kellett számítani. A sérelmezett esemény 2010. november 10-én történt, tehát a nyolcnapos határidő november 18-án járt le. A panaszos azonban csak 2010. december 1-jén terjesztette elő elektronikusan panaszát.

A panaszos 2011. február 10-én és február 13-án előterjesztett panasz-kiegészítésében nem tért ki a Testület kérdése ellenére arra, hogy hol, mikor és hogyan szerzett tudomást a panasztétel lehetőségéről, illetve, hogy tájékoztatták-e azzal összefüggésben az intézkedő rendőrök.

A rendőrség a Testület azzal kapcsolatos kérdésére, hogy miképpen tettek eleget az eljáró rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglalt követelményeknek – mely szerint más előírások mellett a rendőr köteles az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről – a következő tájékoztatást nyújtotta. Az eljárás során rendőri intézkedést nem foganatosítottak sem a panaszossal, sem pedig a végrehajtást elszennvedő alperessel szemben az eljáró rendőrök, ezért – mivel tehát rendőri intézkedésre nem került sor – az Rtv. 20. §-ában foglaltak sem teljesülhettek.

A fentieket, azaz azt, hogy nem volt megállapítható, hogy a panaszos hogyan és mikor szerzett tudomást a Testülethez fordulás lehetőségéről, valamint, hogy konkrétan a panaszossal szembeni intézkedés híján – noha kétség kívüli, hogy a panaszos alkotmányos jogait a történetek érintették – az Rtv. 20. §-ában foglalt előírások nem is teljesülhettek, a Testület a panaszos késelemét kimentő körülményként értékelte, ezért pedig a beadványt határidőben érkezettként befogadta, és azt érdemben vizsgálni kezdte.

IV.

A Testületnek a határidőben érkezettség megállapítása után abban kellett állást foglalnia, hogy a panasz mely része vonatkozásában van hatásköre vizsgálatot folytatni az eljárását szabályozó Rtv. 92. §-a alapján. Ezen jogszabályhely (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A fenti rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az ismertetett intézkedések vizsgálatán túl egyéb esetben, így például büntetőügyben végzett eljárási cselekmények jogszerűségét, célszerűségét illetően, ugyanígy a büntetőeljárás keretében végzett nyomozati cselekmények jogszerűsége kapcsán, illetőleg az azzal kapcsolatos mulasztás megállapítása kérdésében a Testület érdemi vizsgálatot, hatáskör hiányában, nem folytathat. Az ügyész, ügyészség és a rendőrség nyomozó hatóságként történő eljárását nem az Rtv., hanem a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozza. Az ilyen jellegű panaszok felülvizsgálatára pedig a Be. 195. §-199. §-ban foglalt rendelkezései megfelelő jogorvoslatot biztosítanak.

A Testületnek arra sincsen lehetősége és hatásköre, hogy bűncselekményt derítsen fel, valamint, hogy a végrehajtási eljárás keretében az önálló bírósági végrehajtó eljárását és cselekményeit minősítse vagy értékelje. A Testület tájékoztatja a panaszost, hogy a végrehajtás foganatosításával szembeni jogorvoslatokról a Vht. rendelkezik, és biztosítja a megfelelő jogorvoslatot.

A fentiek alapján a Testületnek nem állt módjában vizsgálni a panaszos azon sérelmeit, amelyek a végrehajtás foganatosításával és annak módjával, a tanúkihallgatás során feltett kérdések milyenségével illetőleg a bűnügyi helyszíneléssel voltak kapcsolatosak. A Testület azt sem tudta értékelni, hogy történt-e a panaszos lakásában bármilyen bűncselekmény.

Ezt követően szükséges utalni arra, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint mindenki csak olyan intézkedés vagy intézkedés elmulasztása miatt fordulhat a Testülethez panasszal, amit személy szerint vele szemben fogatosítottak illetve mulasztottak el, és az ő jogát vagy jogos érdekét érintette.

A Testület megállapította, hogy bár a panaszos a végrehajtás fogatosításakor nem volt jelen és a végrehajtást nem is ellene fogatosította az önálló bírósági végrehajtó – aki rendőri segítséget kért – hanem édesanyja ellen, ugyanakkor a rendelkezésre álló dokumentumok szerint a szóban forgó ingatlan – azaz amelynek zárát felnyitották és ahova beléptek – a panaszos tulajdonát képezi, ezért pedig nyilvánvaló, hogy magánlakásban való intézkedés, valamint az azt követően bejelentés nyomán tett rendőri lépések érintették a panaszos jogát és jogos érdekét. Erre tekintettel pedig a Testület a 2010. november 10-én történt magánlakásban való intézkedés, valamint az ugyanezen a napon bejelentés nyomán végrehajtott intézkedések jogszerűségét értékelte.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. Törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint az 59. § (1) bekezdésben biztosított jogát a magánlakás sérthetlenségéhez.

1) A Testület ezután azt értékelte, hogy jogszerűen volt-e jelen két rendőr a panaszos lakásában fogatosított végrehajtási cselekmények időpontjában.

A rendőrségi tájékoztatás szerint a Kerületi Rendőrkapitányságtól egy végrehajtó iroda a panaszos édesanyja ellen folyamatban levő végrehajtási eljárásban fogatosítandó végrehajtási cselekmények eredményes lefolytatása végett kért rendőri közreműködését. A két rendőrt 2010. november 10-én a helyszínen egy önálló bírósági végrehajtó fogadta, aki a rendőrök megérkezésekor megkezdte a végrehajtás fogatosítását. A lakásban nem tartózkodott senki, ezért a végrehajtó lakatos segítségét kérte a lakásba történő bejutáshoz. A végrehajtási cselekmények 10 órától 10 óra 50 percig tartottak, annak befejezését követően a végrehajtó az eseményről jegyzőkönyvet állított ki, amelyet a lakásban hátrahagyott, majd a lakást biztonságosan visszazárta, és a helyszínről távoztak. A rendőrség tájékoztatása szerint a végrehajtásnál jelen levő rendőrök pusztán a részt vevő személyek biztonságának megóvása céljából tartózkodtak a lakásban, a végrehajtó által fogatosított eljárási cselekményekben részt nem vettek, azokat kifejezetten a végrehajtó, valamint a megbízása alapján közreműködő személy látta el. Az eljárás során a panaszost és édesanyját rendőri intézkedés alá nem vonták, ők nem tartózkodtak ott.

A rendőrség a rendőri jelenlét jogalapjaként az Rtv. 39. § (1) bekezdés e) pontját, valamint a Szolgálati Szabályzat 56. §-t jelölte meg.

Az Rtv. 39. §-a szerint rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve – mások mellett – az (1) bekezdés e) pontja alapján a végrehajtási eljárás lefolytatása céljából, ha az abban való közreműködés – jogszabály alapján – a rendőrség számára kötelező. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése kimondja: a birtokos távollétében történt behatolást követően – a végrehajtási eljárásban való

közreműködés kivételével – a rendőrség köteles a birtokost tájékoztatni, és a vagyonvédelem érdekében szükséges intézkedést megtenni.

E rendelkezésből látható, hogy a rendőröket a jogszabályi háttér valóban feljogosítja a magánlakásba való belépésre, még akkor is, ha arra vonatkozó külön hatósági határozattal nem is rendelkeznek, amennyiben a törvényben foglalt valamely feltétel fennáll. A vizsgált esetben pedig egy, a panaszos édesanyja ellen, de a panaszos tulajdonában levő lakásban történő végrehajtás céljából kereste meg a végrehajtó iroda a rendőrséget karhatalom biztosítása céljából. A jogszabályi rendelkezés első feltétele ezzel teljesült. A másik feltételt pedig – mely szerint a jogszabály alapján a rendőrség számára kötelező kell, hogy legyen a végrehajtási eljárásban való közreműködés – az alábbi rendelkezések töltik meg tartalommal.

A Vht. 45. § (1) bekezdése szerint ellenszegülés esetén a végrehajtó közvetlenül a legközelebbi helyi rendőri szervhez fordul, amely köteles a végrehajtási eljárásban haladéktalanul közreműködni az ellenszegülés megszüntetése végett. Ezen rendelkezés törvényi indokolása szerint az említett ellenszegülés azt a magatartást jelenti, amely megakadályozza, hogy a végrehajtó a feladatát teljesítse, az eljárási cselekményt elvégezze. Az ellenszegülés nemcsak az adósnak, hanem más személynek a magatartásával is megvalósulhat, mégpedig aktív és passzív módon egyaránt. Ellenszegülés esetén a végrehajtó közvetlenül – tehát a bíróság közreműködése nélkül – fordulhat a legközelebbi helyi rendőri szervhez (rendőrkapitányság, rendőrőrs, körzeti megbízott), és ez köteles haladéktalanul megadni a szükséges segítséget. A végrehajtó a rendőrség közreműködésének igénybevételét feltünteti a végrehajtási cselekményről készült jegyzőkönyvben.

A végrehajtói iroda az illetékes rendőrkapitánysághoz a Vht. 45. §-ára hivatkozással fordult, azaz ellenszegülés megakadályozása céljából történő közreműködés miatt kért rendőri segítséget. A rendőrség által a Testület rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az derül ki, hogy a sérelmezett intézkedést megelőzően már több esetben megkísérelte felkeresni a végrehajtó az érintettet, azonban egy esetben sem járt sikerrel. A végrehajtó tanúként való meghallgatásán elmondta, hogy 2010. szeptember 23-án, 2010. szeptember 30-án, és 2010. október 5-én megjelentek a szóban forgó lakásnál, azonban oda nem jutottak be egyszer sem. Ezért 2010. november 10-én rendőrség és lakatos és lakatos segítségével jártak el.

A Szolgálati Szabályzat 56. §-a pedig a végrehajtási eljárásban történő rendőri közreműködésről, ezen belül annak céljáról, alapjáról, kereteiről és módjáról rendelkezik. A jogszabályhely (1) bekezdése a következőképpen szól: a rendőrség az állami és a helyi önkormányzati szervek által foganatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonsága megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszer-cselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá, ha a végrehajtási kényszer-cselekményre feljogosított a Rendőrség közreműködését kéri, végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszer-cselekményt (a közigazgatósági hatósági eljárásról szóló 2004. évi CXL. törvényre, és Vht.-ra tekintettel). Az 56. § a továbbiakban úgy rendelkezik: „(2) A közreműködő rendőrt, az erre irányuló kérelem alapján, az illetékes rendőrkapitányság vezetője rendeli ki, sürgős esetben a végrehajtási cselekményt foganatosító szóbeli kérésére is. A rendőr a végrehajtás helyszínén a közreműködést kérő intézkedése alapján működik közre. Sürgős kirendelés esetén a rendőrkapitányság vezetője legalább kétfős járőrt vezényel ki, amelynek vezetőjét a parancsnoki állományból jelöli ki. (3) A kirendelt rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszer-cselekményt nem foganatosíthat,

rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől.”

A rendőrségi iratokból, valamint a végrehajtó, mint tanú előadásából arra lehet következtetni, hogy a végrehajtásban közreműködő rendőrök végrehajtási cselekményeket nem végeztek, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszercselekményt nem fogatosítottak, rakodási, szállítási munkában nem vettek részt. A közrendvédelmi osztályvezető kifejezetten arról számolt be, hogy a rendőrök csupán a biztonság megóvása céljából voltak jelen, a végrehajtó, valamint a megbízása alapján közreműködő személy látta el kizárólag az eljárási cselekményeket. A Testület a rendőri felvilágosítást elfogadva a következő megállapításra jutott.

A rendőrség által a végrehajtás lefolytatása céljából magánlakásban történő belépés és a végrehajtási eljárásban való közreműködés kapcsán a Testület a fent hivatkozott jogszabályhelyekre, valamint a meglévő információkra tekintettel megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és magánlakás védelméhez fűződő joga az intézkedés jogszerű volta miatt.

2) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a rendőrség a vagyon elleni bűncselekményről szóló bejelentést követően megtette-e a szükséges lépéseket.

Ezen kérdésnél szükséges utalni az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, mely szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az Rtv. 11. § (1) bekezdése pedig azt mondja ki: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.” Az Rtv. 13. § (1) bekezdése pedig rögzíti: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.” Ezen rendelkezések szerint tehát a rendőr köteles szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, és köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot vagy a közrendet sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt, cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése ugyancsak előírja, hogy bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

Rögzítendő, hogy a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége azon bejelentés nyomán, amely a panaszos lakásában történt vagyon elleni bűncselekmény elkövetéséről szólt. Az is megállapítható, hogy az intézkedési kötelezettség teljesülése érdekében a

rendőrség két r. őrmestert küldött a tárgyi helyszínre, akik a bejelentést követő 15 percen belül meg is érkeztek oda. Ott a bejelentő előadta, hogy 3 db festmény, 2 db ezüst gyertyatartó mellett eltűnt a panaszos tízezer dollárja, amely egy páncélkazettában volt. Tájékozatta az intézkedő rendőrt arról is, hogy egy végrehajtói jegyzőkönyvet talált az egyik asztalon. Az intézkedő r. őrmester a helyszínen megállapította, hogy a bejárati ajtón vannak kisebb festéklekopások, valamint a páncélkazetta kb. 2 cm-re fel van feszítve, azonban abba kézzel belenyúlni nem lehet.

A fentieket a r. őrmester jelentette az ügyeletes tiszt helyettesnek, utasította, hogy a helyszínre bűnügyi technikai osztály nem fog érkezni, valamint, hogy a végrehajtási eljárás lefolytatásával kapcsolatban vegye fel a kapcsolatot a végrehajtó szervvel, illetőleg, hogy a történetéről készítsen jelentést. A Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály vezetője ezzel kapcsolatosan arról számolt be, hogy bűnügyi helyszínelés a tárgyi napon azért nem történt, mert bűncselekmény gyanúja nem merült fel, a bejárati ajtó zárszerkezete nem volt megrongálva, illetve mert az ügyeletnek tudomása volt az aznap megtartott végrehajtási eljárásról és lefoglalásról.

A Testület ezt követően azt értékelte, hogy történt-e mulasztás az intézkedés alkalmával, figyelemmel arra, hogy az Rtv. helyszínbiztosításra vonatkozó rendelkezése értelmében a rendőr a feladata ellátása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák (Rtv. 43. §). Ezen rendelkezés tehát intézkedési jogkört biztosít a rendőr számára a helyszín megváltoztatásának megtiltására, illetve megakadályozására. A Szolgálati Szabályzat 22. §-a pedig a helyszín biztosítása esetére vonatkozó eljárás rendjéről szól. Az (1) bekezdés szerint: „A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására foganatosít.”

A Testület álláspontja kialakításnál figyelemmel volt azon körülményre miszerint az eljáró rendőr azt állapította meg megtekintés után, hogy a lemezszekrényt oly módon feszítették fel, hogy abba kézzel benyúlni nem lehetett. Megjegyzendő, hogy a panaszos úgy foglalt állást, hogy a lemezszekrényt csukott állapotban, feszítési nyomokkal, de működő állapotban levő zárral találta meg. Ezen túlmenően pedig – a bejelentő által megmutatott jegyzőkönyv alapján – az eljáró rendőr tudomással bírt arról, hogy a lakásban végrehajtást foganatosítottak a délelőtti órákban. A jegyzőkönyvből bizonyára nyilvánvalóvá vált az is, hogy két festmény, illetőleg két ezüst gyertyatartó a végrehajtást kérőnek átadásra került. Az eljáró r. őrmester arról kapott tájékoztatást, hogy bűnügyi technika nem fog a helyszínre érkezni, valamint további intézkedésként utasítást kapott a végrehajtást foganatosító szervvel történő kapcsolatfelvételre. Mindezeket egybevéve a Testület elfogadhatónak találta azt a rendőrségi érvelést, miszerint bűncselekmény gyanúja nem merült fel, a zár nem volt megrongálódva, illetve a hatóság tudomással bírt az üres lakásban aznap történt végrehajtásról, amely körülményekre tekintettel az érintett lakásban történő további intézkedés indoka nem állt fenn.

A Testület álláspontja szerint – az összes körülményre és a jogszabályi háttérre tekintettel – **mulasztás nem történt a bejelentés nyomán foganatosított intézkedések alkalmával, ezért pedig nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a vizsgált ügyben az egyes sérelmek kapcsán egyrészt a Testületnek nem volt hatásköre vizsgálatot folytatni, másrészt pedig a magánlakásban való belépés és végrehajtásban való közreműködés, illetve a vagyoni elleni bűncselekmény kapcsán tett intézkedésekkel összefüggésben alapjogsérelem nem történt, ezért az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a Testületnek a panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez kellene áttennie; azonban az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, ezért a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2011. december 20.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag